

Nr 43

Utlåtande i anledning av väckta motioner om positionsfartyg för fisket i södra Östersjön.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 323 av herr Nilsson, Yngve, och II: 404 av herr Nilsson i Bästekille m. fl. har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att Kungl. Maj:t snarast vidtager sådana åtgärder att ett positionsfartyg kan ställas till fiskets förfogande i södra Östersjön.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för yrkandena, får utskottet hänvisa till motionen II: 404.

Remissyttranden i anledning av motionerna har avgivits av fiskeristyrelsen, statskontoret samt sjöfartsstyrelsen.

Fiskeristyrelsen har i ett den 22 februari 1960 dagtecknat yttrande anfört följande.

Om dessa motioner får styrelsen framhålla, att styrelsen nu liksom tidigare har mycket svårt att inse, om och i vilken mån ett »positionsfartyg» för det svenska fisket i södra Östersjön kan skapa bättre förhållanden för detta fiske. Efter styrelsens mening innebär det en både snabbare och billigare lösning att gå vidare på den väg som redan beträffs av vår utrikesledning med avtal om sjöräddning och begagnande av nödhamnar med sovjetiska och polska vederbörande.

Styrelsen kan därför nu lika litet som tidigare tillstyrka åtgärder i de remitterade motionernas syfte.

Statskontoret har anfört följande i ett den 27 maj 1960 avgivet yttrande.

I motionerna hemställs, att sådana åtgärder vidtagas, att ett positionsfartyg kan ställas till fiskets förfogande i södra Östersjön. Såsom även erinrats i motionerna i fråga har byggandet av ett nytt fiskeriundersökningsfartyg igångsatts, vilket fartyg beräknas vara färdigt den 31 oktober 1960. Med detta fartyg skulle fiskebevakningsflottan räkna tre enheter. Statskontoret förutsätter, att vid disponerandet av de olika fartygen vederbörlig hänsyn tas till de berättigade krav på säkerhet, som fiskets utövare kunna resa, utan att speciella ingripanden från statsmakternas sida skola vara erforderliga. Mot bakgrunden härav avstyrker statskontoret bifall till motionerna I: 323 och II: 404.

Sjöfartsstyrelsen har — efter hörande av Sveriges fiskares riksförbund, Svenska västkustfiskarnas centralförbund, Skånes fiskareförbund, Svenska sydkustfiskarens centralförbund, Svenska ostkustfiskarens centralförbund och Svenska insjöfiskarens centralförbund — i yttrande den 19 maj 1960 anfört, att styrelsen delar fiskerierorganisationernas uppfattning, att förhål-

landena numera inte påkallar närvaron av bevakningsfartyg i södra Östersjön, och finner sig därför böra avstyrka riksdagens bifall till de ifrågavarande motionerna.

Sveriges fiskares riksförbund har i ett till sjöfartsstyrelsen ställt remissyttrande av den 23 april 1960 anfört.

Genom skrivelse av den 30 mars detta år har Sveriges Fiskares Riksförbund beretts tillfälle avgiva utlåtande över inom riksdagen väckta och till jordbruksutskottet hänvisade motionerna I: 323 och II: 404, likalydande, angående bevakningsfartyg i södra Östersjön och vill vi med anledning härav anföra följande:

Det är riktigt att frågan angående bevakningsfartyg i södra Östersjön varit uppe till behandling under flera av de senaste årens riksdagar, men att riksdagen med hänvisning till att planerade undsättningsbåtar såväl som undersökningsfartyg skulle kunna användas för sådant ändamål, avvisat motionerna. Med hänsyn till frågans art har vi under mellantiden införskaffat yttranden från Svenska Västkustfiskarnas Centralförbund, Skånes Fiskareförbund och Svenska Sydkustfiskarnas Centralförbund och samtidigt som berörda organisationer översänt sina yttranden till oss har man framhållit, att man därigenom ansett sig ha besvarat Sjöfartsstyrelsens direkta remiss i ärendet. I omnämnda yttranden framhålles bl. a. följande:

Svenska västkustfiskarnas centralförbund säger:

»Svenska Västkustfiskarnas Centralförbund som genom riksförbundet beretts tillfälle att avge yttrande över riksdagsmotion nr 404 av herr Nilsson i Bästekille m fl. om bevakningsfartyg i södra Östersjön, vill härmed anföra följande:

Arbetsvillkoren för svenska fiskare i södra Östersjön har under senare tid avsevärt förbättrats, inte minst tack vare det goda internationella samarbete, som numera äger rum när det gäller sjöräddningen i dessa områden. Även har arbetsförhållandena i övrigt blivit bättre och de uppbringningar och liknande trakasserier, som tidigare ägde rum, synes alltmera sällan ha förekommit under senare tid.

Med hänvisning till ovan sagda anser Svenska Västkustfiskarnas Centralförbund det för närvarande inte angeläget med svenskt bevakningsfartyg i södra Östersjön.»

Skånes fiskareförbunds uppfattning är följande:

»I remiss den 30 mars 1960 har Skånes Fiskareförbund av Kungl. Sjöfartsstyrelsen anmodats yttra sig över rubr. motion. Med anledning härav får förbundet framhålla följande:

Då motionärerna i sitt yrkande om bevakningsfartyg i södra Östersjön troligtvis avser att ifrågavarande bevakningsfartyg i första hand skulle ge stöd åt laxfisket vilja vi påpeka, att våra laxfiskare för närvarande ha möjlighet att angöra polska hamnar, vilket även förekommer i stor utsträckning.

Betr. motionärernas förslag om ett stödfartyg för positionsbestämning åt fiskebåtarna finna vi denna hjälpåtgärd praktiskt ogenomförbar. Med hänsyn till de långa avstånd det här rör sig om, kan ett bevakningsfartyg med syftemål att ge positionsbestämmelser åt fisket icke vara till stor nytta, utan skulle i så fall erfordras ett tjugotal fartyg.

Våra laxfiskare anse, att förekomsten av ett svenskt bevakningsfartyg i dessa farvatten kan komma att framskapa irritationsmoment, till nackdel för fiskets utövare. Det kan dessutom framhållas, att från de fiskare som bedriva laxfiske, något önskemål om stödfartyg icke framförts.

Med stöd av vad sålunda framhållits, anser sig förbundet icke kunna tillstyrka motionärernas förslag om ett svenskt bevakningsfartyg i södra Östersjön.»

Svenska sydkustfiskarens centralförbund framhåller nedanstående:

»Med anledning av att förbundet vid tidigare tillfällen avgivit yttrande i likalydande motioner och därvid på det bestämdaste tagit avstånd från tanken på såväl bevakningsfartyg som positionsfartyg ber förbundet få yrka avslag på motionerna I: 323 och II: 404. Den närmaste anledningen är att endast ett fartyg inte kan lösa dessa uppgifter, eftersom fisket bedrivs på en sträcka av cirka 40 distansminuter. Därutöver har det visat sig, att det samarbete som etablerats mellan Svenska Sjöräddningssällskapet och motsvarande organisationer på andra sidan Östersjön har lett till för fiskarna betydande lättnader. Vi tror att en utbyggnad av dessa strävanden är till större gagn för alla parter och inte minst för den svenske yrkesfiskaren, som bedriver fiske i dessa farvatten.

Med anledning av vad sålunda framhållits ber Svenska Sydkustfiskarnas Centralförbund få rekommendera Kungl. Sjöfartsstyrelsen att yrka avslag på motionerna I: 323 och II: 404.»

De synpunkter som ovan anförts är överensstämmande med styrelsens egen uppfattning. Den överenskommelse som träffats via Sjöräddningssällskapet uppskattas av fiskarna och med hänsyn till att förhållandena blivit avsevärt mycket bättre på senare år och till att laxfiskarna själva så långt vi känner till icke har önskemål om något bevakningsfartyg anser vi att ifrågakarande motion icke bör föranleda någon riksdagens särskilda åtgärd.

Svenska ostkustfiskarens centralförbund anför i ett till sjöfartsstyrelsen direkt ställt yttrande den 29 april 1960 beträffande ifrågakarande motioner följande.

Sjöräddningssällskapet och Fiskeristyrelsens tjänstefartyg bör få sköta bevaknings- och undsättningstjänsten och under den tid då intensivt laxfiske bedrivs i södra Östersjön vara beredda att snarast möjligt komma till hjälp om omständigheterna det så påkallar. Något särskilt bevakningsfartyg behöves ej.

Svenska Ostkustfiskarens Centralförbund avstyrker motionen.

Svenska insjöfiskarens centralförbund delar fiskeristyrelsens uppfattning i ett till sjöfartsstyrelsen avgivet den 7 april 1960 dagtecknat remissyttrande och avstyrker därför bifall till motionerna.

Utskottet

I likhet med samtliga myndigheter och organisationer, vilka yttrat sig i anledning av motionsyrkandet med syfte att ett positionsfartyg måtte ställas till fiskets förfogande i södra Östersjön, anser utskottet att ifrågakarande motioner inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet delar den av flertalet remissinstanser framförda meningen att berörda fiskareintressen kan tillgodoses inom ramen för de med andra östersjöstater träffade avtalen om sjöräddning och nyttjande av nödhavnar. Ävenså delar utskottet uppfattningen att ett enstaka positionsfartyg, stationerat i de fiskevatten varom här är

fråga, skulle kunna vara till gagn för navigeringen blott inom en begränsad omkrets.

I sammanhanget bör omnämnas att fiskeristyrelsen inom några månader kommer att ha tre undersöknings- och bevakningsfartyg till sin disposition sedan det nu under byggnad varande, nya fartyget levererats. Det ankommer på styrelsen att utarbeta dispositionsplaner för fartygen och därvid pröva i vilken utsträckning desamma bör tilldelas arbetsuppgifter bland annat i Östersjön.

Aberopande det sagda hemställer utskottet,

att riksdagen må avslå motionerna I: 323 och II: 404.

Stockholm den 29 november 1960

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Närvarande: se under utlåtande nr 42.

Reservation

av herr *Nilsson* i Bästekille.